

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten

1. SITUERING

Op 6 oktober 2017 heeft de Vlaamse Regering beslist: “

1. haar goedkeuring te hechten aan het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten;
2. de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid, te machtigen voornoemd samenwerkingsakkoord te ondertekenen;
3. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
4. de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud,
 - 4.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Mineraad, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - 4.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 4.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op voorwaarde dat de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst”

(VR 2017 2909 DOC.0956).

Het advies van de Minaraad van 17 november 2017 gaat als bijlage 5 en vermeldt, onder verwijzing naar het gezamenlijk advies van de Minaraad en de SALV van 18 februari 2016 betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het Soortenbesluit van 15 mei 2009, vier aandachtspunten met betrekking tot:

- “de Unielijst en de optie tot het vaststellen van een nationale lijst”: de Minaraad vraagt enerzijds rekening te houden met “de visie van de betrokken actoren bij het bepalen van standpunten naar Europa toe” en anderzijds “om tegen 2020 een Vlaamse lijst op te maken voor de soorten waarvoor dit het meest dringend is”;
- “beheer”: de Minaraad “erkent het belang van preventie en van beheer van wijdverspreide invasieve uitheemse soorten, maar is van mening dat dit gepaard moet gaan met voldoende aandacht voor de meest efficiënte en effectieve manieren van bestrijding” en beveelt aan “om, bij de uitvoering van het voorliggende samenwerkingsakkoord, voldoende aandacht te schenken aan de aanpak van [bepaalde] aan water gebonden invasieve exoten”;
- “de praktische uitwerking van samenwerking”: de Minaraad vraagt “meer duidelijkheid over de manier waarop rekening wordt gehouden met naburige landen bij het bepalen van de beheerstrategie” en “meer informatie over hoe in België de beheerstrategieën op elkaar en op andere maatregelen zullen worden afgestemd”;
- “de gevolgen voor terreinbeheerders”: de Minaraad vraagt “dat op korte termijn duidelijkheid wordt geschapen over wat er concreet van terreinbeheerders wordt verwacht voor de desbetreffende soorten en met welke middelen en instrumenten het beheer en de bestrijding zal kunnen worden uitgevoerd”.

De bemerkingen van de Minaraad geven geen aanleiding tot een wijziging van het samenwerkingsakkoord of van het ontwerp van instemmingsdecreet.

Op 26 januari 2018 heeft de Vlaamse Regering kennis genomen van de mededeling dat bij de ondertekeningsronde is gebleken dat in het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten de naam van één federale minister en de namen van twee Waalse ministers alsook de titel van een andere Waalse minister ondertussen gewijzigd zijn (VR 2018 2601 MED.0024).

Advies 63.404 van de Raad van State van 14 juni 2018 gaat als bijlage 6 en bevat drie soorten bemerkingen.

1° twee juridische opmerkingen (Randnummers 1 tot en met 4)

Ten eerste acht de Raad van State het wenselijk dat de uitvoerende samenwerkingsakkoorden het legaliteitsbeginsel in acht nemen en dus dat “de gezamenlijke verplichtingen die de partijen bij een samenwerkingsakkoord op zich nemen, voor zover ze onder de werkingssfeer van artikel 92bis, §1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vallen, door de betrokken wetgevers gekend moeten zijn op het tijdstip waarop ze hun instemming verlenen”. Deze opmerking wordt inzonderheid gemaakt voor het uitvoerend samenwerkingsakkoord betreffende de werking van het Nationaal Comité voor de invasieve uitheemse soorten, bedoeld in artikel 10 van het samenwerkingsakkoord. Volgens de Raad van State moeten de essentiële elementen van de procedures

en de modaliteiten betreffende het functioneren van dit comité worden geregeld in het samenwerkingsakkoord zelf en niet in een uitvoerend samenwerkingsakkoord.

Met deze opmerking is rekening gehouden door de wijziging van de artikelen 8 en 9 betreffende dit comité en met name door de opname van de werkingsregels. Artikel 10 is dienovereenkomstig aangepast en bevat niet langer de verplichting om deze werkingsregels vast te leggen in een uitvoerend samenwerkingsakkoord.

Ten tweede is de Raad van State van oordeel dat de delegatie van bevoegdheid aan dit comité te ver gaat in die zin dat er geen rekening wordt gehouden met het beginsel van de toekenning van de regelgevende bevoegdheid, die alleen toegekend kan worden aan één of meerdere politiek verantwoordelijke overheden. De Raad van State merkt ook op dat verschillende bepalingen de tussenkost voorzien van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, die zich moet uitspreken over maatregelen van regelgevende strekking, en is derhalve van oordeel dat deze techniek het probleem zou kunnen verhelpen door die te veralgemenen.

Met deze opmerking is rekening gehouden door de wijziging van verschillende bepalingen, inzonderheid de artikelen 7, 21, 26, 28, 29, 30, 32, 38, 42, 43, 45, 47, 48, 49, 51 en 57, waarin nu de systematische tussenkost van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu bij de goedkeuring van maatregelen van regelgevende strekking is opgenomen. Artikel 14 is in dezelfde zin aangepast met betrekking tot de beperking van de bevoegdheid van de Nationale Wetenschappelijke Raad voor de invasieve uitheemse soorten. Het huishoudelijk reglement wordt onderworpen aan de goedkeuring van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu.

2° een opmerking over de (al dan niet evenwichtige) samenstelling van de Nationale Wetenschappelijke Raad voor de invasieve uitheemse soorten (randnummer 10)

De Raad van State wijst op een mogelijk onevenwicht in de samenstelling van de Nationale Wetenschappelijke Raad voor de invasieve uitheemse soorten en meent dat men er op moet toezien dat het geen belemmering vormt voor een evenwichtige werking.

Deze opmerking is wel degelijk afgewogen. Toch wordt voorgesteld de samenstelling van deze raad niet te wijzigen. Het komt er namelijk op aan een duidelijk onderscheid te maken tussen:

- het Nationaal Comité voor de invasieve uitheemse soorten, dat belast is met de gecoördineerde uitvoering van de IUS-Verordening, die voor een groot deel bestaat uit leden die de bevoegde overheden vertegenwoordigen;
- de Nationale Wetenschappelijke Raad voor de invasieve uitheemse soorten, die er mee belast is wetenschappelijke adviezen te verstrekken aan dit comité. Deze raad oefent zijn opdracht uit, overeenkomstig artikel 11, §4, in alle onafhankelijkheid en neutraliteit. De wetenschappers die er deel van uitmaken, zetelen als experts en geenszins als vertegenwoordigers van de organen waartoe ze behoren.

De wetenschappelijke experts, aangewezen binnen de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (BMM), voor de aspecten die verband houden met de mariene soorten, of aangewezen binnen het Vlaams Instituut voor de Zee van de Vlaamse overheid (VLIZ), voor de aspecten die verband houden met de soorten in de riviermondingen en de mariene soorten, zullen vooral tussenkomen voor de aspecten die verband houden met hun specialiteit. Als ze desgevallend tussenkomen in andere wetenschappelijke aspecten die op de agenda zijn geplaatst, zal het wetenschappelijk debat alleen maar verrijkt kunnen worden. Ook de andere experts, die meer gespecialiseerd zijn in terrestrische fauna en flora, zouden kunnen deelnemen aan het wetenschappelijk debat voor de aspecten die verband houden met de mariene of estuariene soorten.

Met het oog op het versterken van de werking van deze raad en het garanderen van een evenwichtige vertegenwoordiging worden drie nieuwe bepalingen ingevoerd:

- het aanwezigheidsquorum voor de beraadslaging over het advies van deze raad wordt vastgelegd op vier leden;
- met de mogelijkheid voor een lid dat niet aanwezig kan zijn, om zich te laten vertegenwoordigen door een ander lid, wordt rekening gehouden bij de berekening van het aanwezigheidsquorum;
- met de mogelijkheid voor een lid dat niet aanwezig kan zijn, om opmerkingen voorafgaand aan de eigenlijke vergadering door te sturen, wordt rekening gehouden door deze raad te verplichten om deze opmerkingen naar behoren in overweging te nemen bij het opstellen van zijn advies en op te nemen in zijn eindadvies in geval van meningsverschillen.

3° een algemene aanbeveling om de gebruikte terminologie na te lezen, een aantal voorstellen om tekstuele wijzigingen aan te brengen en een aantal aanbevelingen om de strekking van bepaalde bepalingen te verduidelijken in de memorie van toelichting (randnummers 5 tot en met 9 en 11 tot en met 19)

De door de Raad van State aanbevolen of voorgestelde wijzigingen respectievelijk verduidelijkingen zijn in het samenwerkingsakkoord of de memorie van toelichting aangebracht.

2. WEERSLAG

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten, de als bijlage 2 toegevoegde bijbehorende memorie van toelichting en het als bijlage 3 toegevoegd samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten en de als bijlage 4 toegevoegde bijbehorende memorie van toelichting hebben geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid, te machtigen voornoemd samenwerkingsakkoord te ondertekenen;
- 3° haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de

introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten en aan de bijbehorende memorie van toelichting;

- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Geert BOURGEOIS

Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Philippe MUYTERS

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Joke SCHAUVLIEGE

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw